

Özgün araştırma

Öz Değerlendirme Raporu Hazırlık Süreci: Hasan Kalyoncu Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Örneği

Elif Dinler¹, Deniz Kocamaz¹, Tuğba Badat¹
Kezban Bayramlar¹, Yavuz Yakut¹

Gönderim Tarihi: 8 Ekim, 2019

Kabul Tarihi: 6 Temmuz, 2020

Basım Tarihi: 31 Aralık, 2020

Öz

Amaç: Bu çalışma, akreditasyon başvurusu öncesinde hazırlanan bölüm öz değerlendirme raporunun (ÖDR) hazırlık sürecinin hangi aşamalardan geçtiğini ve çalışma programının hangi ölçütleri içerdiğini göstermek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem: Programımız akredite olmak için, Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK)'ne başvuruda bulundu. Başvurunun onaylanmasını takiben ÖDR hazırlama sürecine başlandı. Bunun için bölüm akreditasyon komisyonu kuruldu. Bu komisyon tarafından ÖDR hazırlama kılavuzu incelenerek, çalışma gruplarının oluşturulması ve SABAK ölçütlerine göre görev dağılımları gerçekleştirildi. ÖDR hazırlama sürecinde yer alan tüm öğretim elemanları ve iç paydaş olarak öğrenciler SABAK tarafından verilen akreditasyon eğitimine katıldı. Akreditasyon eğitimiyle birlikte her öğretim elemanı sorumlu olduğu ölçütlerle ilgili gerekli düzenlemeleri gerçekleştirdi. Bu süreç içerisinde çalışma grupları ile ara toplantılar yapılarak görüşler paylaşıldı. Düzeltilme gerektiren ölçütlere ek süre verilerek, kılavuza uygun hale getirmeleri sağlandı.

Bulgular: Ölçütlerin hazırlanması sırasında en fazla zorlanılan konu kanıt oluşturma aşaması oldu. Kanıtlara ulaşmak için, bölüm akademik kurul toplantı belgeleri, sınav kağıtları, komisyon kararları, arşiv ve ilgili tüm belgeler gözden geçirildi. Uygun ve doğru kanıtların oluşturulması sağlandı. Komisyonun ilgili öğretim üyeleri tarafından hazırlanan ölçütler okunarak revize edildi. Kanıtlara tek tek bakılarak uygunlukları tespit edildi. Kurum profili de eklenerek ÖDR SABAK' a gönderildi. ÖDR hazırlama süreci Şubat 2019- Temmuz 2019 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Sonuç: ÖDR hazırlama aşaması; zor bir süreç olmakla birlikte, bölüm olarak güçlü ve zayıf yönlerimizi görmemizi sağladı. Ayrıca SABAK tarafından verilen akreditasyon eğitiminin; ÖDR hazırlarken ölçütleri kavrama, kanıt oluşturma, iyileştirme süreçlerine yönelik yorum yapabilme ve öneriler sunma konusunda etkili olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: akreditasyon, fizyoterapi ve rehabilitasyon, öz değerlendirme raporu.

¹Elif Dinler Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep, Türkiye. 05314920222. E-posta: elif.dokunlu@hku.edu.tr

²Deniz Kocamaz (Sorumlu Yazar) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Havalimanı Yolu Üzeri 8. Km Şahinbey, Gaziantep, Türkiye. 05375735837. E-posta: deniz.erdankocamaz@hku.edu.tr

³Tuğba Badat Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep, Türkiye. 05050905846. E-posta: tugba.badat@hku.edu.tr

⁴Kezban Bayramlar Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep, Türkiye. 05325650275. E-posta: kezban.bayramlar@hku.edu.tr

⁵Yavuz Yakut Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep, Türkiye. 05324181001. E-posta: yavuz.yakut@hku.edu.tr

Preparation of Self Evaluation Report: Case of Hasan Kalyoncu University Department of Physiotherapy and Rehabilitation

Elif Dinler¹ , Deniz Kocamaz¹ , Tuğba Badat¹ 
Kezban Bayramlar¹ , Yavuz Yakut¹ 

Submission Date: 8th of October, 2019

Acceptance Date: 6th of July, 2020

Pub.Date: 31st of December, 2020

Abstract

Objectives: This study was planned in order to show the stages of the preparation process of the department self-evaluation report (SER) prepared before the accreditation request and the criteria of the study program.

Materials and Methods: To be accredited, our program applied to the Health Sciences Education Programs Evaluation and Accreditation Association (HSEPEA). Following the approval of the request, the process of preparing the SER started. The department accreditation commission was established for this purpose. This committee was examined by the commission for the preparation of SER, and the working groups were formed and tasks were allocated according to the criteria of HSEPEA. All faculty members and internal stakeholders participated in the accreditation training given by HSEPEA. The criteria prepared by the relevant faculty members of the commission were read and revised. Suitability of evidence was controlled by looking one by one. Together with the accreditation training, all academician made the necessary arrangements regarding the criteria that he / she is responsible for. During this period, short meetings were held with working groups and opinions were shared. Criteria that require correction were given additional time and made to comply with the guidelines.

Results: The most process issue during the preparation of the criteria was the evidence-building stage. In order to reach the evidence, department academic committee meeting documents, exam papers, commission decisions, archives and all related documents were reviewed. Reliable and correct evidences was ensured that it gets done. The profile of faculty was added and SER was sent to HSEPEA. The process of preparation of SER was carried out between February 2019 and July 2019.

Conclusion: SER preparation process; although it is a difficult process, it allowed us to see our strengths and weaknesses. In addition, the accreditation training which given by HSEPEA; ensured us to think that it is effective in comprehending the criteria, creating evidence, commenting on the improvement processes and presenting suggestions while preparing the SER.

Keywords: Accreditation, Physiotherapy and Rehabilitation, Self Evaluation Report.

¹Elif Dinler Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Gaziantep, Turkey. 05314920222. E-mail: elif.dokunlu@hku.edu.tr

²Deniz Kocamaz (Corresponding Author) Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Gaziantep, Turkey. 05375735837. E-mail: deniz.erdankocamaz@hku.edu.tr

³Tugba Badat Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Gaziantep, Turkey. 05050905846. E-mail: tugba.badat@hku.edu.tr

⁴Kezban Bayramlar Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Gaziantep, Turkey. 05325650275. E-mail: kezban.bayramlar@hku.edu.tr

⁵Yavuz Yakut Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Science, Physiotherapy and Rehabilitation Department, Gaziantep, Turkey. 05324181001. E-mail: yavuz.yakut@hku.edu.tr

Giriş

Küreselleşen dünya ile birlikte her alanda olduğu gibi eğitim alanında da özellikle yükseköğretimde kalitenin oluşturulması kaçınılmaz bir hal almıştır. Eğitimde kalitenin göstergelerinden biri de akreditasyon kültürünün geliştirilmesidir (Cengiz 2018). Akreditasyon, bir kurumun akademik ve programa özgü kriterlerini sağlama amacı ile değerlendirme yetkisine sahip başka bir kurum tarafından kalite güvencesi kapsamında değerlendirilme sürecidir (Ayvaz, Kuşakçı ve Borat 2016). Yükseköğretimde akreditasyon akademik kalite, saydamlık, sürekli gelişim süreci ve hesap verme sorumluluğunun bir aracıdır. Yapılan tüm faaliyetlere yönelik çıktı odaklı değerlendirme temellidir. Günümüzde dünyada yükseköğretim hizmetlerinde akreditasyon uygulamaları önem kazanmıştır. Yükseköğretimde akreditasyon kavramı, ilk kez ABD'de ortaya çıkmış ve kısa sürede yayılmıştır. Akreditasyon sistemi ülkelere ve eğitim sistemine göre farklılık gösterebilmektedir (Aktan ve Gencel, 2010). Türkiye'de akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirme ve tanınma faaliyetlerinden Yükseköğretim Kalite Kurulu sorumludur. Ulusal akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının tanınması süreci Yüksek Öğretim Kurumu Akreditasyon Komisyonu (YÖKAK) tarafından belirlenen ilke ve ölçütler kapsamında yürütülmektedir.

Program akreditasyonu, bölümlerin akademik ve idari boyuttaki kalite gereklilikleri karşılanmış şekilde tasarlanmasını, sunulmasını ve mezunların ilgili meslek alanındaki gerekli tüm asgari bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanmalarını güvence altına alan önemli bir kalite sağlama aracıdır (Çabuk 2018). Her program ya da kuruluş bağlı bulunduğu birim ile ilişkili olarak akreditasyon belgesi için başvuru yapılabilir. Ülkemizde 2019 yılında tescil süresi devam eden 12 akreditasyon kurumları vardır. Bunlar; mühendislik bilimleri, sosyal bilimler (Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya), eğitim bilimleri, hemşirelik, sağlık bilimleri, turizm, tıp, iletişim araştırmaları, eczacılık, ilahiyat, psikoloji ve veterinerlik programlarına ait eğitim kalitesini, kalitenin geliştirilmesi ve sürdürülebilmesini değerlendirmek üzere faaliyet gösteren kurumlardır (yokak.gov.tr).

Türkiye'de sağlık bilimleri eğitiminin kalitesine katkı sağlamak amacı ile kurulan ve bağımsız bir dernek olan SABAK, devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı bulunan sağlık bilimleri ile ilgili programlara akreditasyon belgesi verme yetkisine sahiptir. Akreditasyon belgesi için başvuracak program ilk aşamada ilgili dış denetçi kuruluşa yazılı başvuruda bulunur. Başvurunun değerlendirilmesi ve kabul edilmesi durumunda başvuran kurum belirtilen süre içerisinde öz değerlendirme raporlarını (ÖDR) basılı ve CD olarak, kanıt dosyaları ile birlikte

hazırlar. Bu aşamada SABAK tarafından değerlendirme kurulu belirlenir. Dış denetici tarafından yapılan incelemeleri takiben akreditasyon başvurusu yapan kurumdan eksik ve uygun olmayan belgelerin gözden geçirilmesi, gerekli olan durumlarda yenilenmesi ve tekrar gönderilmesi istenir. Sonraki adımda, nihai rapor üzerinden kurum ziyareti sırasında değerlendirme ve incelemeler gerçekleştirilir. Sürecin tamamlanması ortalama 1 sene kadar sürebilmektedir (sabak.org.tr).

Hazırlanan ÖDR aşağıdaki tüm alt başlıkları detaylıca içermeli ve verilen her bilginin kanıtı sunulmalıdır;

- Ölçüt 1. Eğitim Programı
- Ölçüt 2. Program Çıktıları
- Ölçüt 3. Öğrenciler
- Ölçüt 4. Öğretim Elemanları
- Ölçüt 5. Altyapı
- Ölçüt 6. Yönetim Yapısı
- Ölçüt 7. Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar
- Ölçüt 8. Sürekli Yenileme ve Gelişim
- Ölçüt 9. Disipline Özgü Ölçütler

Uluslararası Sağlık Enstitüsü geliştirdiği metodolojilerde ve iyileştirme modellerinde “neyi başarmaya çalışıyoruz?”, “bir değişimin gelişme olduğunu nasıl bileceğiz?” ve “gelişme ile sonuçlanacak ne gibi değişiklikler yapabiliriz?” sorularına yanıt aramaktadır. Bu sorular neticesinde PUKO döngüsünü (Planla, Uygula, Kontrol et ve Önlem Al; Plan, Do, Study, Act; PDSA cycles) kullanarak iyileştirmeleri gerçekleştirmenin önemini belirtmektedir (ihi.org).

Hasan Kalyoncu Üniversitesi (HKU) Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF), Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (FTR) Bölümü ilk mezunlarını 2015 yılında vermiştir. Lisans, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Yüksek Lisans, Protez ve Ortez Yüksek Lisans, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Doktora Programları ile eğitim vermektedir. Bu çalışma, akreditasyon başvurusu öncesinde hazırlanan Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü öz değerlendirme raporuna ait hazırlık sürecinin hangi aşamalardan geçtiğini ve çalışma programının hangi ölçütleri içerdiğini göstermek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ve Hemşirelik olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır. 2018-2019

Bahar Yarıyılı itibarı ile SBF kapsamında tüm bölümler akreditasyon belgesi almak için başvuruda bulundu. FTR Bölümümüz akredite olmak için SABAK'a başvuruda bulundu. Başvurunun onaylanmasını takiben ÖDR'nin hazırlık sürecine başlandı. Sürecin yönetilmesi ve yürütülmesi için bölüm akreditasyon komisyonu kuruldu. Bu komisyon tarafından ÖDR hazırlama kılavuzu detaylı olarak incelenerek, çalışma gruplarının oluşturulması ve SABAK ölçütlerine göre görev dağılımları gerçekleştirildi. ÖDR hazırlama sürecinde yer alan tüm öğretim elemanları ve iç paydaş olarak öğrenciler SABAK tarafından verilen akreditasyon eğitimine katıldı. Eğitim sonrasında çalışma grupları ile belirli aralıklarla toplanılarak, sürecin ilerleyişi, iş bölümü, gerekli destek ve ihtiyaçlar konusunda görüşüldü.

ÖDR'nin hazırlanmasında ilk aşama olarak çalışma takvimi ve planı belirlendi. Bölüm akreditasyon kurulu gözetiminde alt gruplara görev aldıkları ölçütleri kanıt belgeleri ile birlikte tamamlamaları için bir süre verildi. Bu sürenin sonunda tüm ölçütler toplandı. Bölüm akreditasyon kurulu tarafından incelendi. Eksik ve hatalı noktalar saptanıp alt kurula kılavuza uygun olarak düzeltme yapılması için ek süre verildi.

ÖDR kapsamında HKU- FTR Bölümü ile ilişkili eğitim programı, program çıktıları, öğrenciler, öğretim elemanları, alt yapı, yönetim yapısı, kurum desteği ve maddi kaynaklar, sürekli yenileme ve gelişim ve disipline özgü ölçütler hakkında tüm bilgiler detaylıca açıklandı.

Bulgular

Akreditasyon sürecinde, ÖDR tek tek detaylandırılırken ilgili yönetmelik, yönerge, fakülte yönetim kurul kararı gibi tüm resmi dayanaklar ek olarak verildi. Her bir kavram anlatılırken ilgili konuya dair bölüm içerisinde yapılmış ve bölümden çıkmış resmi yazışma örnekleri eklendi. Bahsi geçen konuya ilişkin web tabanlı bir kaynak var ise o sayfanın linki de eklenerek verilen bilgilerin dayanakları sunuldu. Ölçütlerin hazırlanması sırasında en fazla zorlanılan konu kanıt oluşturma aşaması oldu. Kanıtlara ulaşmak için, bölüm akademik kurul toplantı belgeleri, sınav kağıtları, komisyon kararları, arşiv ve ilgili tüm belgeler gözden geçirildi. Uygun ve doğru kanıtların oluşturulması sağlandı. Tüm düzeltme ve eklemelerin bitiminde iç paydaşların katılımı ile ÖDR incelendi Komisyon tarafından ilgili öğretim üyeleri tarafından hazırlanma ölçütler okunarak revize edildi. Kanıtlara tek tek bakılarak uygunlukları tespit edildi. Kurum profili de eklenerek ÖDR yazılı ve CD formatında olmak üzere SABAK'a gönderildi. ÖDR başvuru sonrası hazırlama süreci Şubat 2019- Temmuz 2019 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Başvuru süreci öncesinde kalite güvencesi kapsamında kanıt dosyalarının oluşturulması, verilerin toplanması ve arşivlenmesi Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü tarafından ulaşılmaması istenen hedefler arasında yer almaktadır.

Dosya hazırlama sürecinde değerlendirme ölçütlerine dair veriler aşağıda verildi;

1. Ölçüt Eğitim Programı, bu ölçüt doğrultusunda programın eğitim amacı, kurum öz görevleriyle tutarlılık, program eğitim amaçlarını belirleme yöntemi, program eğitim amaçlarının yayımlanması, program eğitim amaçlarının güncelleme yöntemi, program eğitim amaçlarına ulaşma, program özerkliği, eğitim programları entegrasyonu, eğitim planı (müfredat), eğitim planı uygulama yöntemi, eğitim planı yönetim sistemi, klinik karar verme deneyimi, eğitim programının bileşenleri oluşturuldu. Tüm alt başlıklar programın önceden hazırlanmış olduğu dökümanlar ve senato kararlarından oluşan kanıt dosyası ile desteklendi. 1. Ölçütün hazırlanması için üniversite idari birimlerinden kanıtlara yönelik yazışmalar istendi ve kanıt dosyasının hazırlanmasında ortak çalışma gösterildi. Bu ölçütün hazırlanması 2 ay sürdü.
2. Ölçüt Program Çıktıları, bu ölçüt kapsamında tanımlanan program çıktıları, program çıktılarının ölçme ve değerlendirme süreci, program çıktılarına ulaşma, program çıktılarını izleme yöntemleri anlatıldı. Üniversitemiz program çıktılarının da yer aldığı Eğitim Bilgi Sistemi'nden ilgili kısımlara ait bağlantı uzantıları kanıt dosyasına eklendi. Program çıktılarını izleme yöntemleri ve ölçme araçları dosyaya eklenmiştir. Bu ölçüt 1 ay hazırlandı.
3. Ölçüt Öğrenciler başlığı altında öğrenci kabullerinin hangi esaslara dayanarak yapıldığı ÖSYM ve okul senato kararları ile desteklenerek açıklandı. Yatay ve dikey geçişlere ait koşullar ve öğrenci kabulleri YÖK, okul senato kararları ve fakülte akademik kurul kararları ile çift ana dal ve ders sayma şartları ilgili yönetmelikler ile açıklandı ve belgelendi. Öğrenci değişim programları üniversitemiz ilgili birimden alınan dökümanlar ile anlatıldı, danışmanlık ve izleme, başarı değerlendirmesi yöntemleri örnek evraklar ile belgelendi, mezuniyet koşulları, öğrenci temsiliyeti, öğrencilere sağlanan olanaklar, öğrenci memnuniyetleri ise örnek evrak ve idari birimlerden talep edilen veriler ile oluşturuldu. Bu ölçüt için 2 ay süre ayrıldı.
4. Ölçüt kapsamında öğretim elemanlarına ait bilgiler düzenlendi. Öğretim kadrosunun sayıca yeterliliği, öğretim kadrosunun nitelikleri, öğretim kadrosunun becerileri, atama ve yükseltme, stratejik planlama ve hedeflerin ölçümü, performans izleme, dışardan çalışan öğretim kadrosuna ait veriler bu bölümde anlatıldı. Bu ölçüt 5 günde hazırlandı.

5. Ölçüt altyapıyı anlatan bir ölçüttür. Bu bağlamda eğitim için kullanılan alanlar ve teçhizat, diğer alanlar ve altyapı, sağlık bilimleri alanlarında kullanılan araçlar/gereç ve donanımlar, bilgisayar ve enformatik altyapısına dair bilgiler ilgili idari birimler ile iş birliği kurularak hazırlandı. Kütüphaneye dair veriler ilgili birim ile temas halinde oluşturulup ilgili kanıtlar dosyaya eklendi. Özel önlemler, engelli bireyler için düzenleme konularında üniversitemiz tarafından oluşturulan Engelli Öğrenci Birimi'nden destek alındı. Bu ölçüt birden fazla birim ile yürütülen koordineli bir süreç sonucu 20 günde oluşturuldu.
6. Ölçüt yönetim yapısını konu edinmekte olup kuruluş ve yönetim yapısı, yönetim sistemine ait bilgiler, programa özgü yol haritaları, arşivler, yönetim iç denetimini içermektedir. Ölçüt ile ilgili gerekli dökümanlar oluşturuldu aynı zamanda bu ölçütün hazırlanma aşamasında arşiv yeniden düzenlendi ve akreditasyon anlayışı kapsamında yeniden düzenlendi. Bu ölçüt fiziki düzenlemeler de içermesi ile 20 günde hazırlandı.
7. Ölçüt bünyesinde kurum desteği ve maddi kaynaklar anlatıldı, kurumsal destek ve bütçe süresi, bütçenin öğretim kadrosu açısından yeterliliği, altyapı ve teçhizat desteği, teknik, idari ve hizmet kadrosu desteği bu ölçüt içerisinde anlatıldı ve kurum ve program tarafından hazırlanmış dökümanlar ile desteklendi. Bu ölçüt 15 günde hazırlandı.
8. Ölçüt sürekli yenileme ve gelişim anlayışını ve metotlarını konu alan bir ölçüttür. Bu bölümde programa ait yenileme ve gelişim için kullanılan yöntemler anlatılmış ve kanıt dosyası oluşturuldu. Bu ölçüt kapsamında PUKÖ döngüsüne de yer verildi. Ölçüt 15 gün sürede hazırlanmıştır.
9. Ölçüt disipline özgü ölçütleri içermektedir. Bu kapsamda eğitim planı, dersler , ölçme değerlendirme yöntemleri aracılığı ile programa özgü ölçütlerin sağlanması istenmektedir. Bunun için FTRÇEP unsurları, bilimsel başlıkları ve bunların eğitim planımızdaki karşılıkları tablo halinde verilmiştir. Bu ölçüt 15 günde hazırlandı.

Tartışma ve Sonuç

Üniversitelerde akreditasyon süreci, yükseköğretim kurum veya programının ulusal ve uluslararası platformlarda belirli standartlara (kalite, verimlilik, etkinlik vb.) uygun olduğunu ortaya koymak amacıyla geliştirilmiş sistemdir (sabak.org.tr). Akreditasyon tek seferlik bir başvuru ve kabul durumu değil, sürekli değişim gerektiren bir kavramdır. Bir bölüm akredite olma hakkını kazandığı süre boyunca standartlarını korumalıdır. Süresi dolduğunda ise yeniden değerlendirilmektedir. Bu düzen kalitenin devamlılığının sağlanması anlamında oldukça

önemlidir (Eaton, 2002). Aynı zamanda akredite olan bölüm sürekli değişim gerekliliği ile sürekli gelişimi sağlamaktadır. Program akreditasyonu, değişen ve gelişen koşullarda programların sürekli gelişiminin iyileştirilmesini, çıktı odaklı yaklaşımların benimsenmesi, yükseköğretimde hareketliliğin kolaylaşmasını, öğretim elemanlarının desteklenmesini, rekabetin gelişmesini, toplumun ve sektörün eğitime duyduğu saygı ve güvenin artmasını sağlamaktadır (Çabuk 2018). Fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümünde sürekli gelişim ve çıktı odaklı eğitim yaklaşımı ile mesleki becerinin geliştirilmesi, kurum ikliminin değiştirilmesi, eğitimin standardize hale getirilmesi ve rehabilitasyon alanında kalite güvencesinin sürdürülmesine katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz.

SABAK Türkiye'de sağlık bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak amacıyla güncel ve gelişmekte olan teknolojileri kavrayan, daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli sağlık profesyonelleri yetiştirilmesi hedefleyen bir dernektir. HKU-FTR Bölümü olarak kendini geliştirmeyi görev edinmiş akademik kadrosu, fiziki şartları, lisans ve lisans üstü programları ile eğitimin geliştirilmesi ve devamlılığını sağlamak, araştırmacı sağlık profesyonellerinin yetişmesine katkı sağlamak ve kalitenin sürdürülebilmesi amaçları ile akreditasyon belgesi almak için SABAK'a başvuru yapıldı. Akreditasyon başvurusu sırasında hazırlanan ÖDR'nin oluşturulmasında kurum idari ve akademik personel ile birlikte öğrencinin yer alması kalite sürecinin önemli detaylarından (uludag.edu.tr). Akreditasyon belgesi kurum ve programlar için belli alanlardaki yeterliliklerinin bir kanıtıdır. Aynı zamanda bu belgenin mezun öğrencilere, iş başvuruları, yüksek lisans başvuruları, yurtdışı başvuruları ve öğrenci değişim programlarına başvurular sırasında avantaj sağlayacağı, akreditasyon ve kalite kültürünün kazandırılmasına katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Sağlık alanında kalitenin artırılmasına yönelik çalışmalar kalite kültürünün geliştirilmesinde PUKÖ döngüsünün önemine değinilmektedir (Avcı 2019). Akreditasyon sürecine hazırlık ve ÖDR raporunun hazırlanması sırasında bölümümüz tarafından organize edilen bilimsel etkinlikler, bölüm idaresine iletilen istekler ve belirlenen sorunlarda PUKO döngüsünün kullanımının süreci daha kolay açıklanabilir hale getirdiği ve kalite kültürünün kazandırılması ve kurum ikliminin geliştirilmesine katkı sağladığı düşüncesindeyiz.

Ülkemizde kalite ve akreditasyon konuları son yıllarda gündemde olsa da, bu alanlarda sistematik bir çalışma yoktur (Akduman, Özkale ve Ekinci 2001; Sungü ve Bayrakçı 2010). Gelişmekte olan bu süreçle ilişkili olarak da, ülkemizde akreditasyon alanında en eski çalışmalar mühendislik alanındadır (Kahraman, Ertutar ve Girgin 2009). Devlet ve özel üniversitelerde mevcut FTR Bölümleri arasında akreditasyon belgesine sahip olan üniversite

sayısı ise oldukça kısıtlıdır. Akreditasyon süreci ve ÖDR hazırlama aşaması; zor bir süreç olmakla birlikte, bölüm olarak güçlü ve zayıf yönlerimizi görmemizi fırsat vermiştir. Ayrıca SABAK tarafından verilen akreditasyon eğitiminin; ÖDR hazırlarken ölçütleri kavrama, kanıt oluşturma, iyileştirme süreçlerine yönelik yorum yapabilme ve öneriler sunma konusunda etkili olduğu görüşünderiz.

Finansal Destek

Çalışmada herhangi bir finansal destek sağlanmamıştır.

Çıkar Çatışması

Çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

- Akduman, İ., Özkale, L. & Ekinci, E. (2001). Accreditation in Turkish universities. *European Journal of Engineering Education*, 26 (3), 231–239.
- Aktan, C. C., & Gencel, U. (2010). Yüksek öğretimde akreditasyon. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 137-146.
- Avcı, K. (2019). Sağlık Hizmetlerinde Kalite İyileştirme Ortaklığı Yöntemini Etkili Bir Şekilde Anlama Ve Uygulama. *Sağlıkta Kalite Ve Akreditasyon Dergisi*, 2 (2), 37-43.
- Ayvaz, B., Kuşakçı, A. O., & Borat, O. (2016). Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Süreçleri. *Yeni Türkiye*, 88, 1-8.
- Cengiz, C. (2018). Sağlık Hizmetlerinde Akreditasyon Programları Ve Tüska. *Sağlıkta Kalite Ve Akreditasyon Dergisi*, 1(1), 21-26.
- Çabuk, S. N. (2018). Peyzaj mimarlığı eğitiminde kalite yönetimi ve akreditasyon. *Türkiye Peyzaj Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 9-19.
- Eaton, JS. (2002). Specialized Accreditation and Assuring Quality in Distance Learning, CHEA Monograph Series. Washington DC: Council for Higher Education Accreditation. 2.
- Institute for Healthcare Improvement. (2020). <http://www.ihl.org/about/Pages/ScienceofImprovement.aspx> adresinden temin edildi.
- Kahraman, S., Ertutar, Y., & Girgin, S. C. (2009). Mühendislik Eğitimi Ve Akreditasyon. *İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu.*; 277-284.
- Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği. (2020) Sabak Çalışma Yönetmeliği <http://www.sabak.org.tr/index.php/belgeler-ve-formlar> adresinden temin edildi.
- Süngü, H., & Bayrakçı, M. (2010). Bolonya Süreci Sonrası Yükseköğretimde Akreditasyon Çalışmaları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 895-912.
- Uludağ Üniversitesi (2020) Akreditasyon Ölçütleri. <http://www20.uludag.edu.tr/~kurullar/RAK/kitap/metin.html> adresinden temin edildi.
- Yüksek Öğretim Kalite Kurulu. (2020). www.yokak.gov.tr adresinden temin edildi.